

Konkluzje ze szczytu UE/Rosja

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie wyników szczytu UE-Rosja (31 maja – 1 czerwca 2010 r.)

Parlament Europejski,

- uwzględniając obecnie obowiązującą umowę o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi a Federacją Rosyjską¹, a także negocjacje rozpoczęte w roku 2008 w sprawie nowego porozumienia UE-Rosja,
 - uwzględniając wspólny cel UE i Rosji, określony we wspólnym oświadczeniu wydanym po zakończeniu 11. szczytu UE-Rosja, który odbył się w Sankt Petersburgu w dniu 31 maja 2003 r., dotyczący utworzenia wspólnej przestrzeni gospodarczej, wspólnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, wspólnej przestrzeni współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa zewnętrznego oraz wspólnej przestrzeni badań naukowych i edukacji z uwzględnieniem aspektów kulturalnych (cztery wspólne przestrzenie),
 - uwzględniając swoje wcześniejsze sprawozdania i rezolucje w sprawie Rosji i stosunków między UE a Rosją, a w szczególności rezolucję z dnia 12 listopada 2009 r.² w sprawie szczytu UE-Rosja w Sztokholmie w dniu 18 listopada 2009 r., rezolucję z dnia 17 września 2009 r. w sprawie zabójstw obrońców praw człowieka w Rosji³, a także rezolucję z dnia 17 września 2009 r. w sprawie zewnętrznych aspektów bezpieczeństwa energetycznego⁴,
 - uwzględniając konsultacje prowadzone między UE a Rosją dotyczące praw człowieka,
 - uwzględniając podpisane porozumienia i wspólne oświadczenia sformułowane podczas szczytu UE-Rosja w Rostowie nad Donem w dniu 31 maja i 1 czerwca 2010 r.,
 - uwzględniając art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Unia Europejska jest nadal zaangażowana w pogłębianie i rozwój stosunków z Rosją, co widać w dążeniu UE do poważnego zaangażowania się w negocjacje na temat nowego porozumienia ramowego na rzecz dalszego rozwoju stosunków UE-Rosja,
- B. mając na uwadze, że UE i Rosja, będąca członkiem Rady Bezpieczeństwa ONZ, ponoszą wspólną odpowiedzialność za utrzymanie stabilnej sytuacji na świecie, oraz mając na uwadze, że ściślejsza współpraca oraz dobrosąsiedzkie stosunki między UE a Rosją mają szczególne znaczenie dla stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu w Europie,
- C. mając na uwadze, że zawarcie porozumienia o partnerstwie strategicznym pomiędzy UE i Rosją ma podstawowe znaczenie dla dalszego rozwoju i zacieśniania współpracy między obydwojma partnerami,

¹ Dz.U. L 327 z 28.11.1997, s. 1.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2009)0064.

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2009)0022.

⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2009)0021.

- D. mając na uwadze, jak ważne jest, aby UE przemawiała jednym głosem, działała w sposób solidarny i jednolity w stosunkach z Federacją Rosyjską oraz aby opierała te stosunki na wzajemnych interesach i wspólnych wartościach,
- E. mając na uwadze, że stosunki gospodarcze i handlowe między UE a Rosją cechuje wzrost wzajemnej zależności, co wymaga wspólnych wysiłków i zaangażowania w celu zapewnienia długotrwałego wzrostu,
- F. mając na uwadze, że jako członek Rady Europy i Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) Rosja zobowiązała się chronić i promować prawa człowieka, podstawowe wolności i praworządność, a także poszanowanie suwerenności jej europejskich sąsiadów, mając na uwadze, że stosunki UE-Rosja napotykały na przestrzeni ostatnich kilku lat na poważne wyzwania, między innymi jeżeli chodzi o naruszenia demokracji i praw człowieka w Rosji,
- G. mając na uwadze, że przystąpienie Rosji do Światowej Organizacji Handlu (WTO) w znacznym stopniu przyczyniłoby się do dalszej poprawy stosunków gospodarczych pomiędzy UE a Rosją, pod warunkiem wiążącego zaangażowania tej ostatniej na rzecz pełnego przestrzegania zobowiązań wynikających z członkostwa w WTO oraz wprowadzenia ich w życie, a także utworzyłoby drogę do zawarcia przez obu partnerów umowy o kompleksowej i zakrojonej na szeroką skalę integracji gospodarczej, opartej na zasadzie rzeczywistej wzajemności; i mając na uwadze, że w dniu 1 stycznia 2010 r. Rosja utworzyła unię celną z Kazachstanem i Białorusią,
- H. mając na uwadze, że podpisanie w dniu 8 kwietnia 2010 r. nowego układu o redukcji broni strategicznych (START) między Federacją Rosyjską a USA oraz zbliżenie w sprawie nierozprzestrzeniania broni jądrowej i kwestii Iranu, procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie, a także Afganistanu/ Pakistanu są dowodem lepszej atmosfery dialogu z Rosją na temat różnych aspektów stosunków zagranicznych i bezpieczeństwa,
- I. mając na uwadze, że istnieją jasne, obiektywne przesłanki wprowadzenia ruchu bezwizowego; mając na uwadze, że w uzasadnionym interesie europejskich i rosyjskich obywateli leży uzyskanie prawa do swobodnego przemieszczania się zarówno na terytoriach ich krajów, jak i pomiędzy krajami,
1. potwierdza swoje przekonanie, że Rosja jest wciąż jednym z najważniejszych partnerów Unii Europejskiej w budowaniu długotrwałej współpracy i w zaangażowaniu we wspólne działania zmierzające do sprostania wspólnym wyzwaniom za pomocą zrównoważonego, podejścia opartego na zasadach demokracji i praworządności, prowadzącego do osiągnięcia wyników; oraz że podziela ona nie tylko interesy gospodarcze i handlowe UE, lecz również cel polegający na ścisłej współpracy na arenie międzynarodowej, jak również na terenie państw ościennych i w ramach współpracy sąsiedzkiej, w oparciu o przepisy prawa międzynarodowego;
 2. wzywa UE i Rosję do zintensyfikowania negocjacji w sprawie nowej umowy o partnerstwie i współpracy i przypomina o swym zdecydowanym poparciu dla obejmującej szeroki wachlarz różnorodnych kwestii, prawnie wiążącej umowy wykraczającej poza współpracę czysto gospodarczej natury i obejmującej jako integralne składniki zagadnienia demokracji, praworządności, a także poszanowania podstawowych praw człowieka; przyjmuje do wiadomości umowę w sprawie partnerstwa na rzecz modernizacji, która powinna obejmować zarówno gospodarkę, jak i społeczeństwo, i popiera dywersyfikację rosyjskiej

gospodarki oraz stosunków handlowych pomiędzy UE a Rosją; wzywa Komisję Europejską i rząd rosyjski do bardziej szczegółowego nakreślenia zasad partnerstwa na rzecz modernizacji; podkreśla potrzebę szybkiego opracowania konkretnego planu działań zgodnego z dotychczasowymi wynikami w kontekście czterech wspólnych przestrzeni Unia Europejska-Rosja; podkreśla znaczenie zapewnienia skutecznego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości oraz zaostrezenie walki z korupcją;

3. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie protokołu w sprawie ochrony informacji niejawnych oraz wspólnego oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/ Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Catherine Ashton i rosyjskiego Ministra Spraw Zagranicznych Siergieja Ławrowa ws. Strefy Gazy;
4. wyraża zadowolenie z powodu faktu, że pierwszy po wejściu w życie Traktatu z Lizbony szczyt UE-Rosja został przeprowadzony w sposób konstruktywny i doprowadził do częściowego postępu;
5. ponownie wyraża swoje poparcie dla przystąpienia Rosji do WTO, aby pomóc jej w przyciągnięciu większej ilości inwestycji zagranicznych oraz w dywersyfikacji gospodarki; wyraża opinię, że zawarcie przez Rosję z Białorusią i Kazachstanem umowy o unii celnej może stworzyć dodatkowe przeszkody na drodze Federacji Rosyjskiej do członkostwa w WTO; podkreśla, że warunkiem przystąpienia do WTO jest zaniechanie wszelkich środków protekcjonistycznych;
6. z zadowoleniem przyjmuje niedawną ratyfikację przez Rosję protokołu 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz zmiany legislacyjne mające na celu szersze stosowanie procedury rozpraw z udziałem ławy przysięgłych w całym kraju; sugeruje jednakże, aby w oparciu o tę procedurę toczyły się także postępowania związane z zarzutami działalności terrorystycznej; z zadowoleniem przyjmuje również potwierdzenie moratorium na karę śmierci, jako kolejny pozytywny krok i wyraża nadzieję, że jest to pierwszy krok na drodze do realizacji deklarowanego przez Rosję poszanowania praw człowieka; ponawia skierowane do władz Rosji wezwanie do zastosowania się do wszystkich orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
7. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie porozumienia w sprawie ochrony informacji poufnych, które ułatwi współpracę w zakresie zarządzania kryzysowego, ale domaga się wyczerpującego poinformowania Parlamentu Europejskiego na temat treści i zakresu tego porozumienia, a także dokonania szybkiej oceny stopnia jego wdrażania przez obie strony; zwraca się do Rady o pełne wykorzystanie do tego celu specjalnej komisji EPBiO utworzonej w oparciu o porozumienie międzyinstytucjonalne z roku 2002;
8. wzywa Radę i Komisję do zdwojenia wysiłków na rzecz rozwiązania problemów na przejściach granicznych UE-Rosja, wspierania konkretnych projektów, pełnego wykorzystania instrumentu sąsiedztwa i partnerstwa oraz funduszy INTERREG przeznaczonych na współpracę ponadgraniczną oraz pełnego przestrzegania wcześniejszego porozumienia w sprawie przelotów nad Syberią;
9. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie przez Unię Europejską i Rosję porozumienia dotyczącego utworzenia mechanizmu wczesnego ostrzegania w zakresie bezpieczeństwa energetycznego, obejmującego powiadomienie, konsultacje i wdrażanie; oraz wzywa Radę i Komisję do dalszej współpracy z władzami Rosji i przedsiębiorstwami energetycznymi, aby uniknąć ponownych przerw w dostawach, które miały miejsce w ciągu ostatnich kilku lat;

10. powtarza, że współpraca w dziedzinie energii między UE a Rosją musi opierać się na zasadach określonych w Karcie Energetycznej i protokole w sprawie tranzytu, które winny zostać włączone do nowego porozumienia ramowego pomiędzy UE i Rosją w celu zapewnienia przejrzystych i uczciwych warunków wzajemnych inwestycji, równego dostępu i rynku opartego na przepisach prawa; wyklucza wykorzystywanie energii jako narzędzia polityki zagranicznej;
11. z zainteresowaniem odnotowuje dyskusje na temat zmian klimatu, konkretnych sposobów współpracy w zakresie środków zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, efektywności energetycznej i rozwoju zrównoważonej energii; podkreśla konieczność wypracowania konsensusu w sprawie sposobu osiągnięcia postępów w procesie negocjacji międzynarodowych dotyczących zmian klimatu w ramach przygotowań do konferencji w Cancún (grudzień 2010 r.);
12. podkreśla znaczenie misji obserwacyjnej UE, która wykazała wolę UE i jej zdolność do zdecydowanego działania na rzecz promowania pokoju i stabilności oraz przyczyniła się do stworzenia warunków niezbędnych do wdrożenia porozumień z 12 sierpnia i 8 września 2008 r.; potwierdza swoje zaangażowanie w zachowanie integralności terytorialnej Gruzji w obrębie jej uznanych przez społeczność międzynarodową granic i wzywa wszystkie strony do dotrzymania wszystkich swoich zobowiązań; zwraca uwagę na fakt, że misja obserwacyjna UE ma mandat ogólnokrajowy i wzywa do udzielenia jej niczym nieutrudnionego i bezzwłocznego wstępu do Abchazji i Osetii Południowej, którego do tej pory jej odmawiano; potwierdza swoje pełne zaangażowanie w rozmowy genewskie i stałe współprzewodnictwo tego forum przez UE, ONZ i OBWE; wyraża rozczarowanie ogłoszoną przez dyrekcję Federalnych Służb Bezpieczeństwa ds. Granic decyzją w sprawie budowy nowoczesnej infrastruktury granicznej, na którą składać się będą bariery pomiędzy Osetią Południową a Gruzją;
13. podkreśla konieczność zaangażowania Rosji w strategię UE na rzecz Morza Bałtyckiego, a także potrzebę pilnego zaangażowania się wraz z Rosją w poprawę bezpieczeństwa na morzu i osiągnięcie wysokiego stopnia ochrony środowiska we wrażliwej strefie Morza Bałtyckiego;
14. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie w dniu 8 kwietnia 2010 r. nowego układu o redukcji broni strategicznych (START) między Federacją Rosyjską a USA; odnotowuje z zadowoleniem postęp osiągnięty w ramach dialogu prowadzonego między Federacją Rosyjską a Stanami Zjednoczonymi w sprawie kwestii dotyczących bezpieczeństwa, w tym tarczy antyrakietowej;
15. ponawia wezwanie do zintensyfikowania dialogu Rosji i UE ws. praw człowieka oraz do otwarcia tego procesu na pozytywny wkład Parlamentu Europejskiego oraz rosyjskiej Dumy Państwowej przy zaangażowaniu odpowiednich dyrekcji-generalnych oraz ministerstw odpowiedzialnych za wymiar sprawiedliwości, sprawy wewnętrzne i sprawy zagraniczne zarówno w Brukseli, jak i w Moskwie; wzywa do większego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, organizacji pozarządowych oraz organizacji praw człowieka w odbywające się dwa razy do roku szczyty UE-Rosja;
16. wzywa władze rosyjskie do położenia kresu szerzącej się obecnie powszechnej bezkarności sprawców aktów przemocy wobec obrońców praw człowieka, a w szczególności do priorytetowego traktowania zakończenia terroru i bezprawia na Północnym Kaukazie. oraz do ochrony i gwarantowania nietykalności osobistej obrońców praw człowieka w zgodzie z

odpowiednimi międzynarodowymi i regionalnymi instrumentami w zakresie praw człowieka;

17. popiera zaangażowanie na rzecz długoterminowego celu, jakim jest ruch bezwizowy między UE a Rosją, opartego na stopniowym podejściu skierowanym na istotę i praktyczne postępy; podkreśla, że rozmowy te powinny współgrać z procesem wprowadzania ułatwień wizowych w odniesieniu do krajów partnerstwa wschodniego;
18. wzywa Radę i Komisję do podejmowania wspólnych inicjatyw wraz z rządem Rosji, mających na celu poprawę bezpieczeństwa i stabilności w świecie, a w szczególności we wspólnym sąsiedztwie, oraz pokojowe rozwiązanie – na gruncie prawa międzynarodowego – konfliktów w Mołdawii i na Kaukazie Południowym;
19. odnotowuje projekt traktatu dotyczącego bezpieczeństwa europejskiego zaproponowany przez Rosję w dniu 29 listopada 2009 r., ale zwraca uwagę na fakt, że ten nowy wniosek nie może zaszkodzić obecnym zobowiązaniom państw członkowskich UE w zakresie bezpieczeństwa i wzywa Radę Europejską do opracowania wspólnego stanowiska w tym zakresie;
20. z zadowoleniem stwierdza, że w przeddzień szczytu państw G20 w Toronto między UE a Rosją panuje zgoda na temat reformy systemu finansowego i oczekuje, że na szczycie zostaną omówione sposoby zmniejszenia ryzyka systemowego i że osiągnięte zostanie porozumienie odnośnie do zasady, według której instytucje finansowe powinny przyczynić się do pokrycia kosztów wszelkich przyszłych kryzysów finansowych;
21. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich i Federacji Rosyjskiej.